

Ruimte voor toekomstgerichte aardbeiplantenteelt

‘Samen werken aan ruimte voor toekomstgerichte
aardbeiplantenteelt in Meierijstad’

Het project Ruimte voor toekomstgerichte aardbeiplantenteelt

- **Aanleiding**

In het project “Toekomstgerichte Aardbeiplantenteelt” wordt ruim vier jaar samengewerkt met VD Elzen Plants, Gemeente Meierijstad, Provincie Noord-Brabant en Waterschap Aa en Maas. In december 2022 is een samenwerkingsovereenkomst (SOK) door Mario Jacobs ondertekend. Het doel van de samenwerking is een oplossing te zoeken voor de toekomstige teelt van aardbeiplanten, die past binnen de wet- en regelgeving. Concreet hierbij is het beëindigen van de ‘noodtrayvelden’
- **Projectonderdelen**
  1. **Monitoring pilot met laag railsysteem**

“Aanleg en testen van een pilot door teelt met laag railsysteem voor trays”
  2. **Afbouw noodtrayvelden**

“Bepalen korte termijn oplossing / ontheffing t.b.v. omgang en randvoorwaarden voor ‘tijdelijke’ velden. En het vaststellen van een haalbare overgangstermijn.”
  3. **Gebiedsschets voor de toekomst**

“Met stakeholders een gebiedsschets voor de toekomst maken op lokaal / regionaal niveau, met aandacht voor herinrichten van bestaande voorzieningen naar vernieuwde, duurzame en klimaatrobuuste teeltsystemen.”

Momenteel (na drie monitoringsjaren) is het beoordelingsmoment van de go / no go. In deze beoordeling nemen we de andere twee projectonderdelen mee. Enerzijds omdat er inhoudelijke dwarsverbanden zijn, anderzijds omdat het totaalpakket onderdeel uitmaakt van de samenwerking.

Bijlagen

1. Definitief monitoringsrapport CLM
2. Concept PvA aanpak noodtrayvelden VDE Plants

Beeldvorming

- 1) **Monitoring pilot met laag railsysteem**
  - **Waterkwantiteit**
    - De pilot is zuiniger met grondwater dan regulier
    - Op pilot infiltreert regenwater in bodem buiten teeltseizoen
  - **Emissie gewasbeschermingsmiddelen**
    - Pilot leidt tot meer emissie gewasbeschermingsmiddelen naar milieu
  - **Emissie meststoffen**
    - Pilot leidt tot meer emissie nitraat en fosfaat naar milieu
  - **Herhaling monitoring pilot niet zinvol (aanbeveling CLM)**
  - **Onderzoek is uitgevoerd in drie teeltseizoenen;**
    - 2022: kennis opdoen over teelten en geschikte monitoring bij pilot

- 2023: uitgebreid onderzoeksplan opgesteld met onderzoeksvragen, en ook monitoring op reguliere locatie voor de vergelijking.
- 2024: inhuur CLM. Hierdoor een verbetering van uitvoering van het monitoringsprogramma in 2024.
- De pilot en monitoring leverden waardevolle inzichten op over de efficiënte toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en irrigatiewater.
- Kosten voortzetting van pilot € 125.000 euro/jaar (out of pocket kosten, excl. PL)
- Inhuur van CLM zorgt voor een onafhankelijk en deskundig monitoringsrapport.
- Voor zowel het regulier trayveld (BBT) als het laag railsysteem, geldt dat er een sprake is van aanzienlijke milieueffecten: er komen middelen ongezuiverd in het milieu (dus ook bij de veronderstelde BBT)
- Waterschap, VDE Plants en CLM (als ingehuurde partij) trekken de kar, Provincie NBr lid van de werkgroep monitoring. Vanuit Gemeente Meierijstad geen capaciteit beschikbaar voor deelname.
- VDE Plants heeft (24 febr. 2025) een idee geopperd om het pilot veld met laag railsysteem met 7 ha uit te breiden, en leggen hierbij de relatie met de sanering van de noodtrayvelden. Ook is het idee hierbij voorgesteld om uit te gaan van doelsturing. Verdere concretisering ontbreekt.

2) Afbouw noodtrayvelden

- De Odbn heeft een handhavingsactie opgestart en er zijn dwangsommen opgelegd.
- Het door VDE Plants opgestelde 'plan van aanpak afbouw van noodtrayvelden' fungeert feitelijk als een zienswijze binnen het lopende handhavingstraject.
- VDE Plants stemt rechtstreeks af op bestuurlijk niveau met Gemeente Meierijstad en op directieniveau met de Omgevingsdienst.

3) Gebiedsschets voor de toekomst

- Sinds de brainstorm van september 2023 zijn er geen concrete vervolgstappen genomen binnen het samenwerkingsproject.

Oordeelsvorming

1) Monitoring pilot met laag railsysteem

- Alternatieve proefopstellingen met waarbij de teelt onder sterk gecontroleerde en vergelijkbare manier wordt gedaan zijn nodig om het concept verder te ontwikkelen. Om impact te vergroten moeten meerdere telers betrekken. Er zijn veel variabelen die effect hebben, bodemopbouw, rassenkeuze, middelengebruik.
De impact, schaalniveau en vertaling naar wet- en regelgeving is een landelijke aangelegenheid.
- Voor het uitvoeren van de monitoring is een uitbreiding van de pilot-oppervlakte geen meerwaarde.
- Kwantificeren van de daadwerkelijke milieubelasting van beide systemen (regulier BBT en pilot) is geen sinecure.
- Door meer inzicht is verbetering van milieueffecten mogelijk (IPM toepassen), echter niet handhaafbaar.
- Laag railsysteem, gecombineerd met een gesloten systeem is wellicht een goede methode, waarbij het schoon water in een wadi geïnfiltreerd wordt naar de ondergrond.
- Hoge kosten voor het waterschap (financieringsbijdrage van 25% plus ureninzet).

2) Afbouw noodtrayvelden

- Gezien het handhavingstraject van de Omgevingsdienst is het 'Plan van Aanpak afbouw noodtrayvelden' in feite een zienswijze. Door het trage verloop van dit projectonderdeel, is het project ingehaald door de werkelijkheid.
- Het samenwerkingsproject kan geen onderdeel uitmaken van een zienswijze. Ambtelijk als waterschap meewerken aan een zienswijze geeft een belangenconflict.
- Op het moment dat het 'PvA afbouw noodtrayvelden' door de Omgevingsdienst wordt geaccepteerd, zal dit ook precedenten geven voor andere telers.
- Door de afstemming van VDE Plants met bestuurders Gemeente Meierijstad en directie Odbn is de 'afbouw noodtrayvelden' een autonoom traject geworden van de Odbn.

3) Gebiedsschets voor de toekomst

- Gemeente Meierijstad neemt dit mee, ook in afstemming met Provincie Noord-Brabant, in regulier proces van de omgevingsvisie.

4) Algemeen / samenwerking

- Focus van VDE Plants is verkrijgen van vergunningen en uitbreiding van het laag railsysteem.
- Zowel voor het regulier trayveld als het laag railsysteem is er sprake van bovengemiddeld verbruik van water, nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

Afstemming naar partners en stakeholders

- In afstemming met Provincie Noord-Brabant en Gemeente Meierijstad consensus bereiken over standpunt Waterschap Aa en Maas. Vervolgens VDE Plants hier in een bilateraal overleg over informeren.
- De collega waterschappen informeren over de afsluiting van het project, en bij behoefte een informatiebijeenkomst organiseren.